

ด่วนที่สุด

ที่ มส ๐๐๒๓.๖/ว ๖๓๔๓

ศาลากลางจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ถนนขุนลุมประพาส มส ๕๘๐๐๐

๒๓ กันยายน ๒๕๖๙

เรื่อง การเร่งรัดดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๕/ว ๘๒๑๙

ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๙

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่าได้รับการประสานแจ้งจากกรมควบคุมโรค และกรมปศุสัตว์เกี่ยวกับสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ในช่วงเดือนมกราคม ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๙ พบว่า มีผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน ๑๐ ราย ในพื้นที่ ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง นครราชสีมา ฉะเชิงเทรา อุบลราชธานี ตาก หนองคาย ศรีสะเกษ กาญจนบุรี ชลบุรี และจันทบุรี รวมทั้งพบโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์จากระบบเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า thairabies.net ประเทศไทยรายงานผลบวกของโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ จำนวน ๒๐๙ ตัว จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด ๔,๒๒๕ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๔.๙๕ โดยพบเชื้อในสุนัขเป็นส่วนใหญ่ จำนวน ๑๘๖ ตัว จากการสอบสวนผู้เสียชีวิต พบปัจจัยสำคัญ ได้แก่ ผู้ถูกสัตว์กัด หรือข่วนไม่ได้ล้างแผลหรือไม่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหลังสัมผัสโรคอย่างเหมาะสม การไม่สามารถติดตาม สัตว์ที่กัดหรือข่วนเพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ การเลี้ยงสัตว์โดยไม่ได้รับวัคซีนหรือได้รับวัคซีนไม่ต่อเนื่อง การปล่อยสัตว์โดยไม่มีการควบคุม ตลอดจนข้อจำกัดในการเข้าถึงบริการในพื้นที่ห่างไกลและพื้นที่ชายแดน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๙) และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายวรวิทย์ เลียงประสิทธิ์) ได้มีข้อสั่งการในคราวการตอบกระทู้ของสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๙ ณ อาคารรัฐสภา โดยมีข้อสั่งการเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ดังต่อไปนี้ (๑) กำชับผู้ว่าราชการ จังหวัด ทุกจังหวัด กำกับและติดตามให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเทศบัญญัติท้องถิ่น เพื่อควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในที่สาธารณะให้ครบทุกแห่ง (๒) ใช้กลไกคณะกรรมการควบคุมโรคติดต่อ จังหวัด ในการกำกับดูแลพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าให้ครบทุกพื้นที่ และ (๓) กำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดของจังหวัด โดยมีเป้าหมาย “ผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าเป็นศูนย์”

ในการนี้ เพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และลดอัตราการเสียชีวิตของประชาชนจากโรคพิษสุนัขบ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงให้อำเภอแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ โดยบูรณาการการทำงานร่วมกัน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนตามแนวทางสุขภาพหนึ่งเดียว (One Health) เพื่อยกระดับการป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าอย่างเป็นระบบ เพื่อลดการเสียชีวิต

/ของประชาชน...

ของประชาชนจากโรคพิษสุนัขบ้า โดยขับเคลื่อน เป้าหมายตัวชี้วัดที่สำคัญ คือ “ผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าเป็นศูนย์ (Zero Death) ในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ พร้อมทั้งประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม ตามแนวทาง การดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิวัฒน์ จามธนะ)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานบริการสาธารณะและประสานงานอำเภอ

โทร. ๐ ๕๓๖๑ ๒๘๔๑ ต่อ ๓๓

ผู้ประสานงาน นางสาวชลธิชา ทัดชัย โทร. ๐๘ ๖๑๘๐ ๑๖๘๘

ด่วนที่สุด

ที่ มส ๐๐๒๓.๖/ว ๖๕๔๓

ศาลากลางจังหวัดแม่ฮ่องสอน

ถนนขุนลุมประพาส มส ๕๘๐๐๐

๒๕ กันยายน ๒๕๖๙

เรื่อง การเร่งรัดดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน นายกเทศมนตรีเมืองแม่ฮ่องสอน

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๕/ว ๘๒๑๙

ลงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๙

จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งว่าได้รับการประสานแจ้งจากกรมควบคุมโรค และกรมปศุสัตว์เกี่ยวกับสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ในช่วงเดือนมกราคม ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๙ พบว่า มีผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน ๑๐ ราย ในพื้นที่ ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง นครราชสีมา ฉะเชิงเทรา อุบลราชธานี ตาก หนองคาย ศรีสะเกษ กาญจนบุรี ชลบุรี และจันทบุรี รวมทั้งพบโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์จากระบบเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า thairabies.net ประเทศไทยรายงานผลบวกของโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ จำนวน ๒๐๙ ตัว จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด ๔,๒๒๕ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๔.๙๕ โดยพบเชื้อในสุนัขเป็นส่วนใหญ่ จำนวน ๑๘๖ ตัว จากการสอบสวนผู้เสียชีวิต พบปัจจัยสำคัญ ได้แก่ ผู้ถูกสัตว์กัด หรือข่วนไม่ได้ล้างแผลหรือไม่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหลังสัมผัสโรคอย่างเหมาะสม การไม่สามารถติดตาม สัตว์ที่กัดหรือข่วนเพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ การเลี้ยงสัตว์โดยไม่ได้รับวัคซีนหรือได้รับวัคซีนไม่ต่อเนื่อง การปล่อยสัตว์โดยไม่มีการควบคุม ตลอดจนข้อจำกัดในการเข้าถึงบริการในพื้นที่ห่างไกลและพื้นที่ชายแดน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๙) และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายวรวิทย์ เลียงประสิทธิ์) ได้มีข้อสั่งการในคราวการตอบกระทู้ของสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๙ ณ อาคารรัฐสภา โดยมีข้อสั่งการเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ดังต่อไปนี้ (๑) กำชับผู้ว่าราชการ จังหวัด ทุกจังหวัด กำกับและติดตามให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเทศบัญญัติท้องถิ่น เพื่อควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในที่สาธารณะให้ครบทุกแห่ง (๒) ใช้กลไกคณะกรรมการควบคุมโรคติดต่อ จังหวัด ในการกำกับดูแลพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้าให้ครบทุกพื้นที่ และ (๓) กำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดของจังหวัด โดยมีเป้าหมาย “ผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าเป็นศูนย์”

ในการนี้ เพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น และลดอัตราการเสียชีวิตของประชาชนจากโรคพิษสุนัขบ้า จังหวัดแม่ฮ่องสอน จึงขอให้เทศบาลเมืองแม่ฮ่องสอนดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ โดยบูรณาการ การทำงานร่วมกัน กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนตามแนวทางสุขภาพหนึ่งเดียว (One Health)

/ของประชาชน...

เพื่อยกระดับการป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าอย่างเป็นระบบ เพื่อลดการเสียชีวิตของประชาชน จากโรคพิษสุนัขบ้า โดยขับเคลื่อน เป้าหมายตัวชี้วัดที่สำคัญ คือ “ผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าเป็นศูนย์ (Zero Death) ในปี พ.ศ. ๒๕๗๐ พร้อมทั้งประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมาย ดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม ตามแนวทาง การดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ขององค์กร ปกครองส่วนท้องถิ่น รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายนิวัฒน์ จามธรร)

รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดแม่ฮ่องสอน

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานบริการสาธารณะและประสานงานอำเภอ

โทร. ๐ ๕๓๖๑ ๒๘๔๑ ต่อ ๓๓

ผู้ประสานงาน นางสาวชลธิชา ทัดชัย โทร. ๐๘ ๖๑๘๐ ๑๖๘๘

ส่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๒๑.๕/ว ๘๒๐๙

กระทรวงมหาดไทย

ถนนอัษฎางค์ กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

๒๓ กันยายน ๒๕๖๙

เว็บไซต์กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
จังหวัดนนทบุรี
เลขที่ใบ.....
วัน/เดือน/ปี ๒๓ ก.ย. ๒๕๖๙
เวลา..... ๑๐-๐๙

เรื่อง การเร่งรัดดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

- อ้างถึง ๑. หนังสือกระทรวงมหาดไทย ส่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๐.๕/ว ๐๙๙๔ ลงวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ส่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๕/ว ๓๙๓ ลงวันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๖๙
๓. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ส่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๕/ว ๑๕๕๑ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๘

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่
ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กระทรวงมหาดไทย โดยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าตามโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธาน ศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี และได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบในยุทธศาสตร์ที่ ๔ การขับเคลื่อนการดำเนินงานโรคพิษสุนัขบ้าในท้องถิ่น ของแผนยุทธศาสตร์การดำเนินโครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ซึ่งมีวัตถุประสงค์ไม่มีคนและสัตว์เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าอย่างยั่งยืนและได้ร่วมกับกรมปศุสัตว์และกรมควบคุมโรค จัดทำโครงการความร่วมมือการณรงค์ป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ภายใต้โครงการสัตว์ปลอดโรค คนปลอดภัย จากโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระปณิธานศาสตราจารย์ ดร.สมเด็จเจ้าฟ้าฯ กรมพระศรีสวางควัฒน วรขัตติยราชนารี ในการเร่งรัดกิจกรรมการฉีดวัคซีนเพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต่อโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัขและแมวในทุกพื้นที่ และให้ประสานปศุสัตว์จังหวัด/อำเภอ สำนักงานสาธารณสุขในพื้นที่ ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้า การเลี้ยงสัตว์อย่างถูกวิธี และรับผิดชอบ รวมถึงการป้องกันตนเองจากโรคพิษสุนัขบ้า ตลอดจนจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับโรคพิษสุนัขบ้าและสร้างความตระหนักรับผิดชอบในการให้เจ้าของสัตว์เลี้ยงและประชาชนทั่วไป นำสัตว์เลี้ยงไปรับการฉีดวัคซีน ตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ รายละเอียดตามอ้างถึง นั้น

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับการประสานแจ้งจากกรมควบคุมโรค และกรมปศุสัตว์เกี่ยวกับสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๙ ในช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๙ พบว่า มีผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน ๑๐ ราย ในพื้นที่ ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง นครราชสีมา ฉะเชิงเทรา อุบลราชธานี ตาก หนองคาย ศรีสะเกษ กาญจนบุรี ชลบุรี และจันทบุรี รวมทั้งพบโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์จากระบบเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า thairabies.net ประเทศไทย รายงานผลบวกของโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ จำนวน ๒๐๙ ตัว จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด ๔,๒๒๕ ตัว คิดเป็นร้อยละ ๔.๙๕ โดยพบเชื้อในสุนัขเป็นส่วนใหญ่ จำนวน ๑๘๖ ตัว จากการสอบสวนผู้เสียชีวิต พบปัจจัยสำคัญ ได้แก่ ผู้ถูกสัตว์กัดหรือข่วนไม่ได้ล้างแผลหรือไม่ได้รับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหลังสัมผัสโรคอย่างเหมาะสม การไม่สามารถติดตามสัตว์ที่กัดหรือข่วนเพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ การเลี้ยงสัตว์โดยไม่ได้รับวัคซีนหรือได้รับวัคซีนไม่ต่อเนื่อง การปล่อยสัตว์โดยไม่มีการควบคุม ตลอดจนข้อจำกัดในการเข้าถึงบริการในพื้นที่

/हांไกล...

ห่างไกลและพื้นที่ชายแดน (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๖๔) และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย (นายวรดิษฐ์ เลียงประสิทธิ์) ได้มีข้อสั่งการในคราวการตอบกระทู้ของสมาชิกวุฒิสภา จังหวัดนครราชสีมา เมื่อวันที่ ๖ กรกฎาคม ๒๕๖๔ ณ อาคารรัฐสภา โดยมีข้อสั่งการเกี่ยวกับการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ดังต่อไปนี้ (๑) กำชับผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด กำกับและติดตามให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเทศบัญญัติท้องถิ่น เพื่อควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ในที่สาธารณะ ให้ครบทุกแห่ง (๒) ใช้กลไกคณะกรรมการควบคุมโรคติดต่อจังหวัด ในการกำกับดูแลพื้นที่ปลอดโรคพิษสุนัขบ้า ให้ครบทุกพื้นที่ และ (๓) กำหนดเป้าหมายตัวชี้วัดของจังหวัด โดยมีเป้าหมาย “ผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าเป็นศูนย์” ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และลดอัตราการเสียชีวิตของประชาชนจากโรคพิษสุนัขบ้า จึงให้ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดเป้าหมายและกำกับ ติดตามการดำเนินงานป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ โดยบูรณาการการทำงาน ร่วมกันกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ตามแนวทางสุขภาพหนึ่งเดียว (One Health) เพื่อยกระดับ การป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าอย่างเป็นระบบ เพื่อลดการเสียชีวิตของประชาชนจากโรคพิษสุนัขบ้า และกำหนดเป้าหมายผลสัมฤทธิ์ของจังหวัดให้ชัดเจน โดยมีเป้าหมายตัวชี้วัดที่สำคัญ คือ “ผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้าเป็นศูนย์ (Zero Death) ในปี พ.ศ. ๒๕๗๐” พร้อมทั้งประเมินผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวอย่างเป็นรูปธรรม ตามแนวทางการดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ทั้งนี้ สามารถดาวน์โหลดรายละเอียดสิ่งที่ส่งมาด้วยได้ที่ QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายชัยวัฒน์ ชื่นโกสุม)

รองปลัดกระทรวงมหาดไทย รักษาราชการแทน
ปลัดกระทรวงมหาดไทย

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมท้องถิ่น
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๕๔๐๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นางสาวสุจิตรา ดาวเรือง/
นายเจนวิทย์ เชื้อสาวะถี

แนวทางการดำเนินการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ด้วยสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในประเทศไทย ปี พ.ศ. ๒๕๖๔ ในช่วงเดือนมกราคม ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๔ พบว่า มีผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า จำนวน ๑๐ ราย ในพื้นที่ ๑๐ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดระยอง นครราชสีมา ฉะเชิงเทรา อุบลราชธานี ตาก หนองคาย ศรีสะเกษ กาญจนบุรี ชลบุรี และจันทบุรี รวมทั้งพบโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์จากระบบเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า thairabies.net ประเทศไทย รายงานผลบวกของโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ จำนวน ๒๐๙ ตัว จากจำนวนตัวอย่างทั้งหมด ๔,๒๒๕ ตัว คิดเป็น ร้อยละ ๔.๙๕ โดยพบเชื้อในสุนัขเป็นส่วนใหญ่ จำนวน ๑๘๖ ตัว ดังนั้น เพื่อป้องกันและควบคุมการระบาดของโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงขอความร่วมมือจังหวัดประสานขอความร่วมมือ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นดำเนินการตามแนวทางการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ ดังนี้

๑. การออกข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเทศบัญญัติท้องถิ่น หรือปรับปรุงข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติท้องถิ่น

๑.๑ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ยังไม่มีข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเทศบัญญัติท้องถิ่น เกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ ให้ดำเนินการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเทศบัญญัติท้องถิ่น ตามพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ หมวด ๖ การควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ มาตรา ๒๙ ที่ให้อำนาจแก่ราชการส่วนท้องถิ่นในการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเทศบัญญัติท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการรักษาภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน และเพื่อป้องกันอันตรายจากเชื้อโรคที่เกิดจากสัตว์ โดยการออกข้อบัญญัติหรือเทศบัญญัติท้องถิ่น เพื่อกำหนดให้ส่วนหนึ่ง ส่วนใดหรือทั้งหมดของพื้นที่ในเขตอำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้นเป็น “เขตควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์” ได้ โดยอาจกำหนดเป็น (๑) เขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์บางชนิดโดยเด็ดขาดหรือ (๒) เขตห้ามเลี้ยงหรือปล่อย สัตว์บางชนิดเกินกว่าจำนวนที่กำหนดหรือ (๓) เขตให้เลี้ยงหรือปล่อยสัตว์บางชนิด โดยต้องอยู่ภายใต้มาตรการ อย่างใดอย่างหนึ่ง ซึ่งขึ้นอยู่กับบริบทของพื้นที่ เช่น ความเจริญของชุมชน ความหนาแน่นของชุมชน ลักษณะ การประกอบอาชีพของคนในท้องถิ่น และลักษณะปัญหาของการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์แต่ละประเภท

๑.๒ กรณีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีข้อบัญญัติ/เทศบัญญัติแล้ว อาจพิจารณา ดำเนินการปรับปรุงให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน โดยเฉพาะพื้นที่ที่มีความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของ โรคพิษสุนัขบ้า ทั้งนี้ ให้พิจารณากำหนดมาตรการเกี่ยวกับการควบคุมการเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ การควบคุม จำนวนสัตว์ การป้องกันเหตุรำคาญและอันตรายจากสัตว์ และมาตรการอื่นที่จำเป็นตามบริบทของพื้นที่ สำหรับการดำเนินการตาม (๑) และ (๒) ขอให้ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนในพื้นที่ทราบและบังคับใช้ข้อบัญญัติ ท้องถิ่น/เทศบัญญัติอย่างเคร่งครัด

๒. สำรวจจำนวนประชากรสุนัขและแมวทั้งที่มีเจ้าของและไม่มีเจ้าของให้ครอบคลุม ทั้งพื้นที่ เช่น บ้าน วัด โรงเรียน ตลาด และสถานที่สาธารณะ เป็นต้น เพื่อนำข้อมูลสัตว์ไปบันทึกในระบบ Rabies One Data เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลในการวางแผนการจัดซื้อวัคซีน การฉีดวัคซีน การเฝ้าระวังโรค การสอบสวนโรคและ ติดตามประเมินผลการดำเนินงานของโรคพิษสุนัขบ้า

๓. เร่งรัดการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัขและแมวให้ครอบคลุม ทั้งในสุนัขและแมว ที่มีเจ้าของและไม่มีเจ้าของ โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีความเสี่ยง พื้นที่เกิดโรค พื้นที่สาธารณะ พื้นที่ชายแดน และพื้นที่ที่เป็น รอยต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประสานการดำเนินงานร่วมกันในการ ฉีดวัคซีน เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันต่อโรคพิษสุนัขบ้าในสุนัขและแมวให้ครอบคลุมมากกว่า ร้อยละ ๘๐ เพื่อป้องกัน

โรคในพื้นที่...

โรคในพื้นที่ กรณีพบสัตว์ที่สงสัยหรือพบผลการตรวจยืนยันโรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่ หรือพบผู้เสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้า ให้ประสานสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรือสำนักงานปศุสัตว์อำเภอในพื้นที่โดยเร็ว เพื่อดำเนินการเฝ้าระวัง สอบสวน ควบคุมโรค และดำเนินการด้านวัคซีนในสัตว์ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการที่กรมปศุสัตว์กำหนด

๔. จัดทำแผนการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าให้ครอบคลุมทุกหมู่บ้าน/ชุมชน โดยให้ความสำคัญเป็นพิเศษกับพื้นที่ที่พบผู้เสียชีวิตจากโรคพิษสุนัขบ้า พื้นที่ที่พบสัตว์ติดเชืหรือสงสัยติดเชื พื้นที่เสี่ยงหรือพื้นที่ที่เคยเกิดโรค พื้นที่รอยต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พื้นที่สาธารณะ และแหล่งชุมชน เช่น ตลาด วัด แหล่งท่องเที่ยว โรงเรียน สถานที่ราชการ เป็นต้น พื้นที่ที่มีการเคลื่อนย้ายสัตว์ พื้นที่ที่มีคนงานย้ายเข้ามาทำงานเป็นจำนวนมาก และพื้นที่ชายแดนที่มีความเสี่ยง เป็นต้น

๕. สร้างเครือข่ายความร่วมมือเพื่อเฝ้าระวังและแจ้งเหตุโรคพิษสุนัขบ้า โดยประสานความร่วมมือกับสมาชิกสภาท้องถิ่น ผู้นำหมู่บ้านหรือชุมชน กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน จิตอาสา อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และประชาชนในพื้นที่ เพื่อให้มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ค้นหา แจ้งเหตุ และติดตามสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในพื้นที่อย่างใกล้ชิด

๕.๑ กรณีพบผู้ถูกสุนัขหรือแมวกัด ข่วน เลียบบริเวณบาดแผลหรือเย็บอุทหรือมีเหตุสัมผัสสัตว์ที่อาจเสี่ยงต่อโรคพิษสุนัขบ้า ให้เร่งติดตามและประสานหน่วยบริการสาธารณสุข เพื่อให้ผู้สัมผัสเข้ารับการประเมินความเสี่ยงและรับการดูแลป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าหรือฉีดวัคซีนโดยเร็ว รวมทั้งประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องติดตามสัตว์ที่ก่อเหตุและดำเนินการตามมาตรการการควบคุมโรคต่อไป

๕.๒ กรณีพบสุนัขหรือแมวที่มีอาการผิดปกติ สงสัยป่วยด้วยโรคพิษสุนัขบ้า สัตว์ตายโดยไม่ทราบสาเหตุ หรือสัตว์ที่มีประวัติกัดหรือข่วนคน ให้เร่งแจ้งและประสานสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรือสำนักงานปศุสัตว์อำเภอในพื้นที่ เพื่อดำเนินการควบคุมโรค เก็บตัวอย่างและส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการตามหลักวิชาการและมาตรการที่กรมปศุสัตว์กำหนด ทั้งนี้ ให้หลีกเลี่ยงการสัมผัส จับ เคลื่อนย้าย หรือดำเนินการกับสัตว์หรือซากสัตว์ดังกล่าวโดยไม่จำเป็น และ ห้ามนำสัตว์ที่สงสัยหรือมีความเสี่ยงต่อโรคพิษสุนัขบ้าไปปล่อย ทิ้ง ผึ่ง หรือทำลายซากโดยไม่แจ้งเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากอาจทำให้ไม่สามารถตรวจยืนยันโรคและติดตามผู้สัมผัสสัตว์เพื่อเข้าสู่ระบบการป้องกันโรคได้อย่างทันทั่วถึงและมีประสิทธิภาพ

๖. บูรณาการความร่วมมือกับหน่วยงานและภาคเครือข่ายในพื้นที่ ตามแนวคิด “ONE HEALTH” โดยประสานการดำเนินงานระหว่างสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดหรืออำเภอ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรืออำเภอ สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดหรืออำเภอ โรงพยาบาลหรือหน่วยบริการสาธารณสุข ผู้นำหมู่บ้านหรือชุมชน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน อาสาสมัคร จิตอาสา กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในพื้นที่ เพื่อร่วมกันสำรวจ เฝ้าระวัง และค้นหาผู้สัมผัสสัตว์ที่ยังไม่ได้เข้าสู่ระบบบริการสาธารณสุข หรือยังไม่ได้เข้ารับการฉีดวัคซีนครบตามกำหนด และเร่งรัดนำไปเข้าสู่ระบบการดูแลรักษาอย่างต่อเนื่อง

๗. ประชาสัมพันธ์และสื่อสารความเสี่ยงของโรคพิษสุนัขบ้าอย่างต่อเนื่องและทั่วถึง โดยใช้ช่องทางการสื่อสารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น หรือขอความร่วมมือจากสำนักงานประชาสัมพันธ์จังหวัด สถานศึกษา ศาสนสถาน สื่อมวลชน ผู้นำชุมชนหรือหมู่บ้าน อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน และภาคีเครือข่ายในพื้นที่ เพื่อสร้างความรู้และความตระหนักให้แก่ประชาชน โดยเฉพาะสถานที่สำคัญดังต่อไปนี้ เช่น โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตลาด วัด สถานที่พักอาศัยของแรงงาน และสถานที่สาธารณะ โดยเน้นย้ำสาระสำคัญในการป้องกัน ควบคุมโรค และการปฏิบัติตนเมื่อถูกสัตว์สัมผัสหรือทำร้าย ได้แก่ “ล้างแผล ใส่ยา กักสัตว์ หามขอ และฉีดวัคซีนให้ครบตามกำหนด” โดยหากถูกสุนัขหรือแมวกัด ข่วน หรือเลียที่บาดแผล

/หรือเย็บอุทา...

หรือเย็บตา แม้มัดแผลเล็กน้อย ให้รับล้างแผลด้วยน้ำและสบู่อย่างน้อย ๑๕ นาที ใส่ยาฆ่าเชื้อ และรีบไปพบแพทย์ เพื่อรับวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า และให้กักขังสัตว์ที่ก่อเหตุเพื่อสังเกตอาการเป็นเวลา ๑๐ วัน และหากพบว่าสัตว์มีอาการผิดปกติหรือตายให้รีบแจ้งเจ้าหน้าที่ทันที เพื่อส่งตรวจทางห้องปฏิบัติ รวมทั้งให้สร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชนเกี่ยวกับ สุนัขและแมวทุกตัว รวมถึงลูกสุนัขและลูกแมว หรือสัตว์เลี้ยง ภายในบ้าน สามารถติดเชื้อโรคพิษสุนัขบ้าได้ หากไม่ได้รับวัคซีนหรือมีโอกาสสัมผัสสัตว์ติดเชื้อ ตลอดจนประชาสัมพันธ์ให้เจ้าของสัตว์เลี้ยงและประชาชนทั่วไป นำสัตว์เลี้ยงไปเข้ารับการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้า ตามพระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕

๘. ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีหรือสนับสนุนการทำหมันสุนัขและแมวในพื้นที่ เพื่อป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า โดยเฉพาะในพื้นที่ที่มีการรวมกลุ่มของสุนัขจรจัดหรือพื้นที่ที่มีความเสี่ยง เช่น ตลาด วัด โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ชุมชน พื้นที่สาธารณะ สถานที่พักอาศัยของแรงงาน พื้นที่ที่มีการร้องเรียน หรือมีประวัติสัตว์กัดประชาชน พื้นที่ที่มีการเคลื่อนย้ายสัตว์ และพื้นที่รอยต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น โดยประสานสำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรืออำเภอ และภาคีเครือข่ายที่เกี่ยวข้อง เช่น มูลนิธิเพื่อสุนัขในซอย (Soi Dog Foundation) เพื่อร่วมดำเนินการตามแนวทางในหนังสือสั่งการกรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๒๑.๕/ว ๑๕๕๑ ลงวันที่ ๒ เมษายน ๒๕๖๘ เรื่อง แนวทางการบูรณาการ การทำหมันควบคุมจำนวนประชากรสุนัข-แมว กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และขอยกเลิกข้อความในข้อ ๒ ของหนังสือสั่งการฉบับนี้ และให้ใช้ข้อความดังต่อไปนี้

“๒. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถสนับสนุนงบประมาณในการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าให้แก่สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรืออำเภอในพื้นที่ เพื่อให้สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดหรืออำเภอ จัดทำโครงการเพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณ โดยตั้งงบประมาณไว้ในหมวดเงินอุดหนุน ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๙” ได้นอกจากนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถตั้งงบประมาณอุดหนุนให้แก่หน่วยงานที่ขอรับเงินอุดหนุนอื่น ๆ ได้อีก เช่น หน่วยงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ องค์กรประชาชนและองค์กรการกุศล ตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๖๙

๙. ใช้กลไกคณะกรรมการโรคติดต่อจังหวัด คณะกรรมการพัฒนาคุณภาพชีวิตระดับอำเภอ การประชุมคณะกรรมการจังหวัดและหัวหน้าส่วนราชการประจำจังหวัด หรือกลไกอื่น ๆ ตามความเหมาะสม เพื่อรายงานสถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าเข้าสู่วาระการพิจารณาของคณะกรรมการดังกล่าว เพื่อบูรณาการการทำงานในการป้องกันควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าระหว่างหน่วยงาน และติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง โดยเน้นการดำเนินงานตามแนวคิด One Health เพื่อเชื่อมโยงข้อมูลและการป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้า ระหว่างสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๑๐. รายงานผลการออกข้อบัญญัติท้องถิ่นหรือเทศบัญญัติท้องถิ่นตามข้อ ๑ พร้อมปัญหาและอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการดำเนินงานให้ทราบ โดยให้ รายงานผ่านแบบรายงานออนไลน์ (Google Forms) ตามแบบและช่องทางที่กำหนด ภายในวันพุธที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๙